

UTFRÅGNING I EUROPAPARLAMENTET
SVAR PÅ FRÅGOR TILL DEN NOMINERADE
KOMMISSIONSLEDAMOTEN

Joaquín ALMUNIA

(Ekonomiska och monetära frågor)

Del A – Allmänna frågor

I. Personligt och yrkesmässigt

- 1. Vilka aspekter av dina personliga kvalifikationer och yrkeserfarenhet anser du ha varit särskilt relevanta för din nominering och för din eventuella roll som kommissionsledamot?*

Sedan början av min politiska karriär har byggandet av ett enat och socialt utvecklat Europa med konkurrenskraftig ekonomi varit en särskild del av min övertygelse och jag har haft turen att europeiska frågor också haft en framträdande plats i min yrkesverksamhet. I mitt första arbete som ekonom ingick att jag skulle analysera de europeiska institutionernas verksamhet. Några år senare hade jag äran att få ingå i den regering som i juni 1985 undertecknade Spaniens anslutningsfördrag med de europeiska gemenskaperna och att ha spelat en aktiv roll i förhandlingarna om kapitlet socialpolitik och sysselsättning.

Sedan dess har jag till april i år uppmärksammat följt alla framsteg på den europeiska integrationens område, som spansk regeringsmedlem, nationell parlamentsledamot och politiker. Under hela denna period deltog jag i många möten, seminarier och andra parlamentariska och politiska aktiviteter som hade med Europeiska unionen att göra.

Sedan april i år har jag varit kommissionsledamot med ansvar för ekonomiska och monetära frågor, vilket är samma uppgift som jag kommer att ha i den nya kommissionen från och med den 1 november, om parlamentet godkänner den. Under de senaste månaderna har jag arbetat enträget och jag blev mycket glad när Barroso, den nominerade ordföranden, beslöt att ge mig fortsatt förtroende att arbeta med denna uppgift.

II. Oberoende

2. Hur skulle du beskriva din skyldighet att vara oberoende i ditt arbete, och hur avser du konkret att tillämpa denna princip?

Jag avser att oreserverat följa artikel 213.2 i fördraget. Jag är övertygad om att en kommissionsledamots oberoende måste stå utom varje tvivel. Som kommissionsledamot skall jag inte ta emot instruktioner från regeringar eller regeringsorgan, icke-statliga organisationer eller intressegrupper. Jag skall avhålla mig från varje handling som är oförenlig med mina skyldigheter och vidta alla mått och steg för att undvika eventuella intressekonflikter.

3. Kan du detaljerat redovisa dina aktuella affärsmässiga, ekonomiska och politiska intressen och uppdrag, och eventuella andra engagemang som kan kollidera med dina kommande arbetsuppgifter?

Jag har inga ekonomiska tillgångar eller andra engagemang som kan kollidera med mina arbetsuppgifter som kommissionsledamot.

I enlighet med uppförandekoden för kommissionsledamöter kommer jag att deklarera alla ekonomiska intressen eller tillgångar som kan skapa intressekonflikter, inklusive min makas tillgångar. Jag kommer också att deklarera min makas yrkesverksamhet.

III. Europeiska unionens framtid

4. Det är tydligt att innan fördraget om konstitutionen har ratificerats är kommissionen och dess ledamöter bundna av de existerande fördragen. Men när nu fördraget om konstitutionen har antagits, vilka åtgärder anser du att kommissionen redan nu kan vidta, utan att vänta på den formella ratificeringen?

Jag uppfattar fördraget om konstitutionen som ett viktigt bidrag till målet att ytterligare fördjupa de europeiska folkens förening och till att förenkla våra institutionella ramar. Avskaffandet av de tre pelarna, de nya röstreglerna och införandet av stadgan om de grundläggande rättigheterna samt den viktiga utvidgningen av medbeslutandeförfarandet kommer utan tvivel att göra det lättare för det utvidgade EU att fungera. Inrättandet av en utrikesminister för EU är en kraftfull symbol för viljan att fortsätta strävan mot en genuint gemensam utrikes- och säkerhetspolitik.

Ratificeringsprocessen svarar främst medlemsstaterna för. Kommissionen kan dock göra den smidigare genom att ge EU-medborgarna neutral och noggrann information om konstitutionsfördragets innehåll och betydelse. Dessutom kan kommissionen på vissa områden redan börja förbereda den lagstiftning som konstitutionens tillämpning kommer att kräva. I sina åtgärder och förslag bör kommissionen utan tvivel redan nu ta hänsyn till den nya konstitutionens perspektiv.

Som kommissionsledamot med ansvar för ekonomiska och monetära frågor skulle jag dock ha föredragit att EMU-regelverket uppdaterats och uppgraderats ytterligare. På detta område skall jag försöka se till att kommissionen spelar en dynamisk roll som aktiv medlare och motor för samordningen av den ekonomisk politiken. Ekofinrådets arbete måste även i fortsättningen vägledas av gemenskapsmetoden och bör inte bli en fråga för regeringarna.

5. *Lissabonstrategin är en tioårsstrategi som ska göra EU till världens mest dynamiska, konkurrenskraftiga och hållbara ekonomi till år 2010. Lissabonstrategin vilar på tre pelare för hållbar utveckling: ekonomi, socialpolitik och miljö. Ditt mandat löper fram till just år 2010. Vad skulle du göra som kommissionsledamot för att snabba upp framstegen mot Lissabonmålen, och vilka anser du vara de högst prioriterade åtgärderna?*

Att främja ekonomisk tillväxt inom EU innebär att stärka EU:s konkurrenskraft och tillväxtpotential. I Lissabonstrategin har ett antal klara mål angetts. Systemet för samordning av den ekonomiska politiken har strömlinjeformats för att effektivisera strategin.

Sedan Lissabonstrategin lanserades har emellertid utvecklingen på många områden varit en besvikelse. Utmaningarna är till sin natur dock sådana att strategin fortfarande är relevant. Kommissionens analys av hur Lissabonmålen uppfyllts har klargjort att det största hindret är brister i medlemsstaternas genomförande och har efterlyst ökade reformansträngningar på de olika fälten med stöd av samordnade strategier. Åtgärdandet av problemet kan kräva vissa justeringar av politiska ramar och arbetsmetoder, med mer fokus på strategins huvudinslag.

Högnivågruppen som ska se över Lissabonstrategin leds av Nederländernas förre premiärminister Wim Kok och kommer att studera olika sätt att blåsa nytt liv i Lissabonstrategin, särskilt genom att förbättra måluppfyllelsen och engagera medlemsstater och berörda i arbetet. Gruppen kommer också att granska hittills använda instrument och metoder. Jag väntar mig att deras rapport kommer att hjälpa kommissionen att förbereda förslag till halvtidsöversyn av Lissabonstrategin, som skall ingå i dess vårrapport till Europeiska rådet i mars 2005.

Vad gäller de politiska ramarna anser jag att mer effektiva verktyg skulle behövas för att förbättra genomförandet. Med beaktande av medlemsstaternas och unionens delade ansvar för strukturreformerna finns det skäl för att kommissionen får en starkare roll på gemenskapsnivå. Kopplingen mellan de ekonomiska styrmedlen och Lissabonmålen behöver också stärkas.

Inom mitt ansvarsområde är arbetet med strukturindikatorer mycket viktigt – det är en grundstomme i utvecklingen av politiken i samband med Lissabonprocessen. Arbetet ger EU ett mycket kraftfullt verktyg för att ge riktmärken för medlemsstaternas prestationer när det gäller ekonomiska och andra nyckelvariabler. GD Ekonomi och finans och Eurostat har samarbetat nära och mycket konstruktivt på detta område och jag kommer att ålägga dem att fortsätta i denna anda.

Låt mig slutligen framhålla att jag också väntar mig att här få spela en viktig roll, eftersom ordföranden har bitt mig att ingå i kommissionsledamöternas grupp för Lissabonstrategin som han själv kommer att leda.

6. *Hur avser du att förbättra kommissionens image gentemot allmänheten?*

Diskussionen om konstitutionen kommer att sätta Europa i fokus för den nationella diskussionen, vilket är en utmaning och chans för oss alla och för Barrosokommissionen som helhet. Under de följande fem åren kommer kommunikation att vara en del av vårt arbete. Jag tänker aktivt främja kommissionens politik och beslut i hela EU, både på EMU-området och övriga politikområden.

För dem som inte är teknokrater är det inte lätt att förstå EMU. I egenskap av politiker ser jag det som min uppgift att för våra medborgare i klartext formulera bland annat alla kommissionsbeslut om EMU, stabilitets- och tillväxtpakten, reformagendan från Lissabon och vår politik för ökad konkurrenskraft. När allt kommer omkring arbetar vi för ökad tillväxt, dvs. ökad välfärd och fler arbetstillfällen för alla europeiska medborgare. Det är något alla förstår. Men det vi klart och tydligt måste förklara är hur den här kommissionens enskilda beslut bidrar till att nå det målet.

Euron är ett mycket påtagligt resultat av kommissionens arbete och på detta område är Prince-programmets informationsinsatser fortfarande viktiga. För 2004 finns det en budget på 6 miljoner euro för information om euron och EMU. I framtiden kommer det att krävas betydande belopp. På euroområdet kommer informationen att koncentreras på att förklara EMU:s grundläggande funktionssätt och behovet av att samordna finanspolitiken. Det står dock klart att det viktigaste informationsarbetet 2004 och följande år skall bedrivas i de nya medlemsstaterna. Dessa måste förbereda sig på EMU-anslutningen och måste därför successivt intensifiera sina informationsinsatser visavi medborgarna och näringslivet, så att övergången till euro kan göras lika smidig som den första gruppens övergång till euron 2002. Kommissionen kommer att spela en aktiv roll i samband med dessa ansträngningar och ingå partnerskapsavtal med ”länder på väg in” för att samfinansiera deras informationkampanjer om euron. Jag kommer också att be min personal att på nytt sätta igång olika nätverk för erfarenhetsutbyte, så att de nya medlemsstaterna kan få hjälp med förberedelserna och slippa uppfinna hjulet på nytt. Kommissionen hade en nyckelroll i det framgångsrika införandet av euron 2002. Den kommer att ha samma roll i det kommande arbetet.

När det gäller Eurostat känner jag ett stort ansvar för att fortsätta det arbete som min företrädare redan inlett med att få ordning på Eurostat och återupprätta dess anseende. Med den nya ledning som jag tillsatt har jag säkerställt förbättrade rutiner och skärpta kontroller. Detta arbete kommer att fortsätta och resultaten kommer att meddelas allmänheten.

Slutligen vill jag uttrycka min erkänsla för Europaparlamentets viktiga roll att närma EU-politiken till medborgarna. Jag vill därför ha god kommunikation med parlamentet och vara så öppen som möjligt beträffande politiska åtgärder inom mitt ansvarsområde. Detta skulle också bidra till att förbättra den allmänna bilden av kommissionen.

IV. Demokratisk redovisningsskyldighet gentemot Europaparlamentet

7. Hur ser du på din redovisningsskyldighet gentemot Europaparlamentet?

Då jag länge varit nationell parlamentsledamot, tror jag mig ha en god insikt i parlamentsledamöters behov och krav, och jag tror helt och fullt på parlamentets betydelsefulla roll i vårt demokratiska samhälle. Jag är fullt medveten om hur viktigt det är att kommissionsledamöterna och kommissionen som helhet är ansvariga inför Europaparlamentet. I synnerhet accepterar jag att jag blir politiskt ansvarig för mina åtgärder eller brist på åtgärder inom mitt ansvarsområde.

Jag ser kommissionens samarbete med parlamentet som avgörande för att lagstiftningsprocessen skall bli effektiv och legitim. Jag anser det vara väsentligt att parlamentet effektivt kan utöva sin kontrollbefogenhet rörande kommissionens utövning av sina genomförandebefogenheter. Den nominerade ordföranden har redan bundit sig och kommissionen till ett ”partnerskap med parlamentet”, vilket jag ställer mig bakom. Detta innebär att jag förbinder mig att ha regelbunden dialog med parlamentet, att helt och fullt respektera principen om öppenhet gentemot parlamentet och att ta vederbörlig hänsyn till parlamentets åsikter när jag beslutar om politiska åtgärder inom mitt ansvarsområde.

a. Från rent politisk synpunkt: anser du att om en utfrågning leder till ett negativt resultat så bör den föreslagne kommissionsledamoten dra tillbaka sin kandidatur?

Jag vill betona att jag tycker det är viktigt att etablera ett gott förhållande till Europaparlamentet och jag tror att utfrågningarna här är en nyckelfaktor. De bidrar dessutom till att stärka kommissionens demokratiska legitimitet. Jag tar dem därför på stort allvar och hoppas att min utfrågning ger ett positivt resultat.

Blir resultatet av denna utfrågning negativt, förutsätter jag att kommissionens nominerade ordförande drar de rätta konsekvenserna.

b. I vilken utsträckning anser du dig ansvarig för svar från dina tjänstemän till parlamentet på frågor från utskottet för framställningar eller andra ansvariga utskott? jag vilken utsträckning anser du dig ansvarig för att förklara eller motivera kommissionens tidigare agerande, eller brist på agerande? jag vilken utsträckning anser du dig själv vara redovisningsskyldig gentemot Europaparlamentet?

Enligt kommissionsledamöternas uppförandekod ansvarar jag inför kommissionen för min egen och mina avdelningars verksamhet. Avdelningarnas generaldirektörer ansvarar i sin tur inför mig och kommissionen för att de korrekt tillämpar sina riktlinjer, i enlighet med gällande regler och bestämmelser.

I enlighet med sina åligganden har mina avdelningars bägge generaldirektörer informerat mig om situationen på avdelningarna, inklusive eventuella problem som jag bör vara medveten om och eventuella insatser för att åtgärda problemen. I den mån jag fått korrekt information, anser jag mig själv vara redovisningsskyldig gentemot parlamentet.

c. Hur uppfattar du begreppet politiskt ansvar gentemot parlamentet för ditt (dina) generaldirektorats aktiviteter? Vilka åtgärder ämnar du vidta för att tillse att ditt (dina) generaldirektorat är välskött(a)?

Låt mig först lyfta fram den viktiga förvaltningsreform som Prodikommissionen genomfört i syfte att göra kommissionen mer fokuserad, effektiv och ansvarig samt för att förbättra den strategiska inriktningen på kommissionens verksamhet och förbättra planering och programplanering. Verksamhetsbaserad förvaltning har

införts, där det bland annat ingår att avdelningarna skall ta fram en årlig verksamhetsrapport, som är ett sätt att i rapportform relatera dessas verksamhet till målen i motsvarande förvaltningsplan. Ett resultat av denna förvaltningsreform är att kommissionsledamöterna nu har verktyg för att se till att deras avdelningar förvaltas väl.

Sedan den nya kommissionen inlett sitt arbete avser jag konkret att med personalen stämma av deras verksamhetsmål, som anger den allmänna politik som avdelningarna skall följa. Arbetsformerna mellan mig och mitt kansli å ena sidan och mina avdelningar å den andra kommer att anges i ett gemensamt dokument, som kommer att utgå från kommissionsledamöternas uppförandekod. Enligt dessa arbetsformer är generaldirektörer ansvariga inför kommissionsledamöterna för att de politiska riktlinjer som kommissionsledamöterna fastlagt genomförs på ett bra sätt.

Dessutom kommer det ofta och regelbundet att hållas möten mellan avdelningarna å ena sidan och mig och mitt kansli å den andra. För närvarande har jag minst ett möte i veckan med mina generaldirektörer, som kan åtföljas av andra medlemmar av sin ledningsgrupp. Mindre ofta har jag möten med andra ur personalen och minst en gång om året deltar jag i ett möte med hela personalen. Fast jag inte kommer att sitta kvar i samma lokaler som personalen på GD Ekonomi och finans, avser jag att träffa min personal lika ofta som tidigare.

Slutligen vill jag framhålla att mina relationer med personalen bör baseras på lojalitet, förtroende och öppenhet.

8. *Hur viktigt anser du det är att implementera samarbetet mellan institutionerna (kommissionen–parlamentet), särskilt med de relevanta parlamentsutskotten inom ditt kompetensområde? Vad innebär öppenhet för dig i denna nya situation, när det gäller lagstiftningsförfarandet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen, och i allmänhet när det gäller relationerna mellan institutionerna?*

Mina relationer med parlamentet skall baseras på principer som öppenhet, insyn och samarbete.

Jag vill skapa mycket goda relationer med utskottet för ekonomi och valutafrågor, som ansvarar för de frågor som ligger inom mitt ansvarsområde och jag kommer att ställa upp på utskottsmöten och ha bilaterala möten med enskilda utskottsledamöter. Sedan jag blev kommissionsledamot i april, har jag haft tillfälle att komma till utskottet och jag anser att vårt möte var konstruktivt och positivt. Jag fick också tillfälle att diskutera vissa frågor med några av utskottsledamöterna.

I fråga om öppenhet och insyn vill jag först lyfta fram de viktiga insatser som Prodikommissionen har gjort och som resulterat i större öppenhet och insyn i kommissionens arbete, både för allmänheten och institutionerna. Jag förbinder mig definitivt att fortsätta dessa ansträngningar, eftersom jag är övertygad om att öppenhet och insyn ökar EU-politikens legitimitet, då medborgarna kan bli bättre informerade om politiken i fråga. Det bidrar också till ökad effektivitet och god förvaltning.

V. Ett integrerat jämställdhetsperspektiv

9. *Vilka konkreta åtgärder anser du nödvändiga för att tillse att ett integrerat jämställdhetsperspektiv genomförs inom ditt politikområde? Har du en politisk strategi, och vilka ekonomiska och mänskliga resurser anser du behövs för att integrera jämställdheten inom ditt område?*

Det finns fortfarande betydande könsskillnader inom de flesta politikområden. För sin egen personal tillämpar Europeiska kommissionen en jämställdhetspolitik med fokus på att skapa lika möjligheter för kvinnor och män, på etnisk mångfald och på arbetsmöjligheter för funktionshindrade. I de nya tjänsteföreskrifterna ges formellt stöd till jämlikheten mellan kvinnor och män och anges att full jämlikhet i praktiken är ett av institutionernas mål. Personligen är jag för könsutjämning. På mitt eget ännu inte fulltaliga kontor står kvinnorna för närvarande för 50 % av den beslutsfattande personalen, kanslichefen inräknad.

Även om GD Ekonomi och finans, som jag ansvarar för, ännu inte har en egen politisk strategi för ett integrerat jämställdhetsperspektiv, tar det hänsyn till denna dimension vid utformningen av sin ekonomisk-politiska rådgivning och genom uppföljning av genomförandet. Särskilt genom de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och uppföljningen av dessa, som framgår av genomföranderapporten, försöker GD Ekonomi och finans i enlighet med Lissabonstrategin öka antalet kvinnor på arbetsmarknaden och deras sysselsättningsgrad. Detta innebär att hinder för kvinnors förvärvsarbete i form av bristande möjligheter till barnpassning måste undanröjas och att arbetstidsflexibiliteten måste ökas och diskriminerande löneskillnader bekämpas.

I Eurostats politiska strategi ingår att fortsätta sammanställa könsrelaterad individstatistik, att främja en mer omfattande presentation av sådan statistik och tillsammans med GD Sysselsättning ta fram könsrelaterade indikatorer på olika politikområden, inklusive könsrelaterad lönesättning.

I Eurostats budget för 2004 kommer 300 000 euro att användas till att finansiera en europeisk databas för tidsanvändningsstudier, och mer än 1 000 000 euro av ett övergripande anslag från GD Sysselsättning kommer att bidra till medlemsstaternas studier av hur man förenar arbete och familjeliv inom ramen för 2005 års arbetskraftsundersökning. Ett motsvarande belopp väntas anslås till dessa åtgärder i 2005 års budget.